

“La novel·la és una galeria de pors desfermades, en forma de gran guinyol”

Sebastià Alzamora (Llucmajor, Mallorca, 1972), treu a Proa la novel·la *Nit de l'ànima*. Anteriorment havia publicat diversos llibres de poesia i les novel·les *L'extinció*, *Sara i Jeremies* i *La pell i la princesa*.

—Sembla, des de la primera frase, que heu volgut ser un provocador, però després s'imposa la sensació d'amoralitat. Exactament, quina ha estat la vostra estratègia?

—Provocar, en el sentit d'escandalitzar o fer enfadar el lector, no era en absolut la meua intenció. Però, com sempre dic, cada història exigeix un to i cada personatge, una veu; i sí, hi ha un punt d'amoralitat i fins i tot d'obscenitat que crec que hi era necessari, des de la primera frase.

—L'origen de la novel·la és, com diu la contracoberta, el mite de Faust?

—El mite hi apareix després. La primera voluntat era de fer una història sobre el mal, considerat com un enfrontament amb un mateix. El mal, penso, és consubstancial a l'espècie humana, forma part de nosaltres. Sempre intentem atribuir el mal als altres, però és una força, un impuls, que és dins nostre. Ben aviat em vaig adonar que el mite de Faust hi esqueia. Faust lliura l'ànima al diable per aconseguir una cosa, però què passa si, en comptes de ser un altre, el diable és un mateix?

—Com heu arribat a perfilar el to del relat?

—Sospitava que, com que el tema era prou fosc i dur, calia contraposar-lo amb una cosa que fes la novel·la més passadora i entretinguda, i em vaig adonar que havia de ser l'humor, l'humor negre, satíric i esperpèntic. Que no hi havia voluntat de provocació gratuïta, ho indica això. No volia fer una cosa obscena a l'inici, sinó que vaig arribar a l'obscenitat perquè era el procediment que em convenia.

—Sempre heu construït les novel·les sobre dues vies, la realista, més o menys barroca, i la simbòlica. En això sí que us manteniu fidel, no?

—Intento que els meus llibres tinguin una coherència, tant interna com entre tots, i que s'hi pugui reconèixer un mateix autor, que sóc jo, amb les mateixes preocupacions o dèries.

Sebastià Alzamora publica la novel·la *Nit de l'ànima*, a l'editorial Proa.

Més que parlar de dues vies, prefereixo parlar d'un concepte més ampli de la realitat, en què la realitat no són només els fets externs i quotidians, sinó tot allò que resta dins nostre, i per tant tot allò que somiem, que imaginem, part de la nostra existència que tendim a menysprear, però que també és real. Per aquest camí podem trobar aspectes que no trobarem si parlem només de la realitat externa i quotidiana.

—M'imagino que en aquest cas, especialment, el risc és que el lector es pensi que tot és un somni, un malson, o bé un viatge als inferns i, per tant, una fugida del món. Calia collar-ho tot molt bé per no caure en aquest perill, oi?

—Efectivament, la novel·la és producte dels meus malsons. Però els malsons poden ser reals o onírics. Es poden viure. I un malson ho és perquè hi passen les coses que ens fan por, que no volem que se sàpiguen. La novel·la és una galeria de pors desfermades, amb una presentació de gran guinyol. I és clar que no té una lectura possible literal, perquè les coses que passen a la novel·la afortunadament no passen. A ningú no li cauen els atributs sexuals a terra i es posen a córrer.

—El joc del contrast entre l'aparent grolleria i la reflexió artística i cultural més seriosa sembla que us hagi captivat especialment.

—Sí. És un contrast interessant i bastant humorístic. Posar de costat aspectes elevats i de l'alta cultura i aspectes del món del grotesc té un efecte caricaturesc potent. Si no queda pedant dir-ho. Hi ha un entramat filosòfic, a la història. Volia fer una tragèdia fàustica i m'ha quedat una farsa gnòstica. El gnosticisme és una de les bases del discurs de la novel·la i hi intento resseguir una línia que va des dels gnòstics antics fins a Pascal, passant pel món medieval.

—La contracoberta diu que jugueu amb la força de l'erotisme. No sé si l'erotisme grotesc té força eròtica.

—D'acord. Segurament no la definiria com una novel·la específicament eròtica. Les escenes de sexe són molt hiperbòliques, molt exagerades i bastant grotesques. Si algú es posés calent llegint-les, m'estranyaria.

Lluís Bonada